

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства
освіти і науки, молоді та
спорту України
від 29 березня 2012 року №
384

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Кафедра кримінального прав і криміналістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи

«29» серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА ВИБІР

«ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 081 «Правознавство»
(шифр і назва напрямку підготовки)

галузь знань 08
«Право»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет юридичний

(назва факультету)

Чернівці 2016 рік

Робоча програма «Європейські стандарти кримінального права» для студентів за напрямом підготовки 081 «Правознавство», галузь знань 08 «Право».

„26” серпня, 2016 року __ с.

Розробники: **к.ю.н., доц. Жаровська Галина Петрівна**
к.ю.н. доц. Боднарук Олександр Миколайович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права і криміналістики

Протокол від. “26”серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри **к.ю.н., доц. Жаровська Г.П.**

(_____)

ініціали)

(прізвище та

“28”серпня 2016 року

Схвалено методичною комісією юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича за напрямом підготовки (спеціальністю) 081 «Правознавство».

Протокол від. “28”серпня 2016 року № 1

“28”серпня 2016 року

Голова _____ **к.ю.н., доц. С.В. Савчук**

© Чернівецький
національний університет
імені Юрія Федьковича,
2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 08.«Право»	Дисципліна для магістрів	
	Напрямок підготовки 081 «Правознавство»		
Модулів – 3	Спеціальність 081 «Правознавство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – навчальним планом не передбачено		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		10-й	10-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 120	30 год.	14 год	
	Практичні, семінарські		
	30год.	4	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	120 год.	164	
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50% / 50%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - висвітлити основоположні, найбільш суттєві, вузлові проблеми запровадження європейських стандартів у кримінально-правовій галузі і сформулювати у студентів необхідний запас теоретичних знань, що базуються на законодавстві, узагальненні судової практики ЄСПЛ, а також виробити навички застосування кримінального закону в конкретних ситуаціях згідного європейських принципів та стандартів. Особливу актуальність ці знання набувають в сучасних умовах активізації боротьби із злочинністю та інтеграції України в європейський простір.

Завдання вивчення дисципліни:

- ❖ оволодіти категорійно-понятійним апаратом та теоретичними знаннями основ міжнародного та європейського кримінального права;
- ❖ виробити навички аналізу основних теоретичних концепцій розвитку міжнародного та європейського кримінального права з метою встановлення їх ефективності та впровадження в українські реалії;
- ❖ на основі порівняльно-правового аналізу основних кримінально-правових понять, з'ясовуючи їх соціальне призначення, виявляти практичне значення кожного поняття;
- ❖ використовуючи загальнонаукові та конкретнонаукові методи правової науки та логіки визначати причинно-наслідкові зв'язки у конкретних кримінальних справах ЄСПЛ;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними **компетенціями:**

Універсальні компетенції:

- ❖ Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних правових концепцій кримінального права;
- ❖ здатність застосовувати знання та вміння в практичних ситуаціях;
- ❖ здатність проведення самостійних досліджень на науковому рівні;
- ❖ здатність до оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ❖ здатність бути критичним і самокритичним;
- ❖ здатність до адаптації та ефективної дії в новій ситуації;
- ❖ здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми;
- ❖ здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність керуватися етичними принципами та правилами;
- ❖ здатність наполегливо виконувати поставлені завдання і взяті зобов'язання;
- ❖ здатність працювати у міжнародному контексті;

Професійні компетенції:

- ❖ здатність проводити теоретичні дослідження із використанням понятійно-категоріального та методологічного інструментарію кримінального права;
- ❖ здатність проводити теоретичні, експериментальні дослідження

впливу різних причин, умов та факторів на злочинність в Україні та країнах Європи;

- ❖ використовувати творчий підхід для розробки оригінальних ідей і методів при вирішенні конкретних наукових завдань дослідження злочинності;

- ❖ здатність проводити порівняльний аналіз шляхів протидії злочинності в Україні та світі;

- ❖ застосовувати творчий підхід при розробці оригінальних ідей і методів розв'язання практичних завдань;

- ❖ здійснювати узагальнення практики застосування судами загальної юрисдикції першої та апеляційної інстанцій при здійсненні судочинства у кримінальних справах з метою виявлення порушень прав людини;

- ❖ уміння критично оцінювати результати власних досліджень щодо перспектив їх практичного значення та можливості подальших наукових досліджень.

Знати:

- ❖ парадигми науки кримінального права; принципи кримінального права;

- ❖ категорійно-понятійний апарат кримінального права;

- ❖ основні позитивно-правові та природно-правові доктрини, концепції, інститути, судові прецеденти кримінального права країн-членів ЄС та кримінального права України;

- ❖ найпоширеніші підходи до пояснення джерел кримінального права, доктринальні обґрунтування тенденцій та перспектив розвитку національного кримінального права та кримінального права країн-членів ЄС;

- ❖ організаційно-правові основи механізму захисту прав та основоположних свобод людини на національному та міжнародному рівнях,

- ❖ правові основи матеріального права та їх застосування у кримінальному судочинстві;

- ❖ характерні особливості форм кримінально-процесуальних документів, техніко-орфографічні правила оформлення та уніфікації їх елементів у відповідності до європейських стандартів.

Вміти:

- ❖ теоретично осмислювати проблеми, що виникають в ході практичної реалізації рішень ЄСПЛ у кримінальному судочинстві;

- ❖ робити власні висновки щодо причин їх існування;

- ❖ збирати та обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень;

- ❖ самостійно формулювати та обґрунтовувати свою позицію з конкретної проблематики на основі різноманітних наукових концепцій, норм законодавства, практики ЄСПЛ а також аргументувати власну точку зору;

- ❖ застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Генезис європейських стандартів кримінального права

Тема 1. Вступ до курсу "Європейські стандарти кримінального права"

Тема 2. Історичні передумови міжнародних та європейських стандартів кримінального права.

Тема 3. Принципи міжнародного та європейського кримінального права

Тема 4. Проблеми уніфікації кримінального законодавства у відповідності до міжнародних та європейських стандартів

Змістовний модуль 2. Європейські стандарти визначення системи злочинних діянь проти прав і свобод людини і громадянина

Тема 1. Європейські стандарти захисту природніх прав людини

Тема 2. Європейські стандарти захисту громадянських прав і свобод людини і громадянина

Тема 3. Європейські стандарти захисту політичних прав і свобод людини і громадянина

Тема 4. Європейські стандарти захисту права власності

Змістовний модуль 3. Європейські стандарти кримінального судочинства

Тема 1. Європейські стандарти функціонування органів кримінальної юстиції

Тема 2. Європейські стандарти кримінального процесу

Тема 3. Європейські стандарти поводження з засудженими

Тема 4. Європейські стандарти пробації

4. Структура навчальної дисципліни (лекційні та семінарські заняття)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		Л	п	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Генезис європейських стандартів кримінального права												
Тема 1. Вступ до курсу "Європейські стандарти кримінального права"	12	2	2	-	-	10	11	1	-	-	-	9
Тема 2. Історичні передумови міжнародних та європейських стандартів кримінального права.	14	2	2	-	-	10	16	1	-	-	-	14
Тема 3 Принципи міжнародного та європейського кримінального права	18	4	4	-	-	10	16	2	-	-	-	13
Тема 4. Проблеми уніфікації кримінального законодавства у відповідності до міжнародних та європейських стандартів	16	2	2	-	-	10	15	1				13
Разом за Модулем 1	60	10	10	-	-	40	54	5				49
Модуль 2. Європейські стандарти визначення системи злочинних діянь проти прав і свобод людини і громадянина												
Тема 1 Європейські стандарти захисту природних прав людини	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 2. Європейські стандарти захисту громадянських прав і свобод людини і громадянина	18	4	4	-	-	10	17	2	1	-	-	14
Тема 3 Європейські стандарти захисту політичних прав і свобод людини і	16	4	4	-	-	10	16	1	1	-	-	14

громадянина												
Тема 4 Європейські стандарти захисту права власності	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Разом за Модулем 2	64	12	12	-	-	40	63	5	2	-	-	56
Модуль 3. Європейські стандарти кримінального судочинства												
Тема 1. Європейські стандарти функціонування органів кримінальної юстиції	14	2	2			10		1	-	-	-	15
Тема 2. Європейські стандарти кримінального процесу	14	2	2			10		1	-	-	-	15
Тема 3. Європейські стандарти поводження з засудженими	14	2	2			10		1	-	-	-	14
Тема 4. Європейські стандарти пробації	14	2	2			10		1	-	-	-	15
Разом за Модулем 3	56	8	8			40	63	4	-	-	-	59
Усього годин	180	30	30	-	-	120	180	14	2	-	-	164

**5. ТЕМАТИКА І ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА ВИБІР
«ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»**

№ з/п	Назва теми	Кіл ькі сть год ин
1.1	<p style="text-align: center;">Вступ до курсу «Європейські стандарти кримінального права»</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття та природа стандартів кримінального права</i> 2. <i>Поняття європейських стандартів кримінального права</i> 3. <i>Система джерел кримінального права</i> 4. <i>Міжнародно-правові договори в системі джерел кримінального права</i> 5. <i>Практика ЄСПЛ як джерело права: колізії національного кримінального законодавства</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології : монографія / Н.М. Пархоменко. – К.: Юрид. думка, 2008. – 336 с. 2. Хавронюк М.І. Дещо про сутність кримінального права (інакший погляд) / М.І. Хавронюк // Юридичний вісник України. – 2013. - № 12. – С. 4. 3. Козяр В.Г. Джерела кримінального права та кримінального законодавства: співвідношення понять / В.Г. Козяр // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2010. - № 1. – С. 324-333. 4. Вознюк В. Практика вирішення Конституційним судом України деяких проблем щодо захисту прав і свобод людини згідно з чинним Кримінальним кодексом України / В. Вознюк // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. - № 5. – С. 72-78. 5. Юрчишин В. Д. Практика та рішення Європейського суду з прав людини як джерело права в Україні : колізії у національному законодавстві та шляхи їх вирішення / В. Д. Юрчишин // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія» : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю. П. Аленін [та ін.] ; відпов. за вип. В. М. Дрьомін ; МОН України, НУ ОЮА. – Одеса : Юрид. л-ра, 2012. – Т. 11. – С. 47-55. 6. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. 	2

	<p>: Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>7. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>8. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>9. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
<p>1.2</p>	<p style="text-align: center;">Історичні передумови міжнародних та європейських стандартів кримінального права</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Світоглядні начала кримінального права</i> 2. <i>Кримінальне право в античні часи</i> 3. <i>Розвиток кримінального права в епоху середньовіччя:</i> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 <i>Просвітницько-гуманістична школа</i> 3.2. <i>Класична школа кримінального права</i> 3.3. <i>Неокласична школа кримінального права</i> 3.4. <i>Антропологічна школа кримінального права</i> 3.5. <i>Соціологічна школа кримінального права</i> 4. <i>Положення доктрин кримінального права: їх значення для формування міжнародних та європейських стандартів кримінального права нового і новітнього часу</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Альбрехт Петер-Алексис Забытая свобода. Принципы уголовного права в европейской дискуссии о безопасности / Петер-Алексис Альбрехт ; [пер. с нем. Г. Г. Мошака]. – Харьков : Право, 2012. – 184 с. 2. Блищенко И.П., Каламкарян Р.А., Карпец И.И. и др. Международное уголовное право: Учебное пособие / Под ред. В.Н. Кудрявцева. - Изд. 2-е, перераб., доп. - М.: Наука, 2001. - 264 с. 3. Буткевич В.Г. Міжнародне кримінальне право // Міжнародне право. Основні галузі. - К.: Либідь, 2004.-С. 676-719. 4. Варле Герхард Принципы международного уголовного права: учебник/перевод с англ.С.В. Саяпина – О.: Фенікс; М.: ТрансЛит, 2011.- 910 с. 5. Вишняков О.К. Право Європейського Союзу : підручн. / за ред. О.К. Вишнякова. – Одеса : Фенікс, 2013. – 883 с. 6. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. - М.: Юридический центр Пресс, 2003. - 278 с. 7. Козяр В.Г. Джерела кримінального права та кримінального законодавства: співвідношення понять / В.Г. Козяр // Науковий вісник 	<p>2</p>

	<p>Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2010. - № 1. – С. 324-333.</p> <p>8. Наумов А.В. Международное уголовное право: Учебное пособие/ под ред. А.В. Наумова, А.Г. Кибальника.- 2-е издание. - М.: Из-во Юрайт, 2014. - 513 с.</p> <p>9. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
<p>1.3</p>	<p style="text-align: center;">Принципи міжнародного та європейського кримінального права</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <p>1. <i>Загальні принципи міжнародного та європейського кримінального права:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Принцип верховенства права</i> • <i>Принцип законності</i> • <i>Принцип рівності</i> • <i>Принцип змагальності</i> • <i>Принцип гласності та відкритості</i> • <i>Принцип юридичної визначеності</i> • <i>Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень</i> • <i>Обов'язковість судових рішень</i> <p>2. <i>Презумпція невинуватості</i></p> <p>3. <i>Юридичний зміст принципу індивідуальної відповідальності</i></p> <p>4. <i>Принцип nullum crimen sine lege</i></p> <p>5. <i>Принцип nullum poena sine lege</i></p> <p>6. <i>Юридичний зміст принципу ne bis in idem</i></p> <p>7. <i>Особливості реалізації принципів міжнародного кримінального права.</i></p> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Альбрехт Петер-Алексис Забытая свобода. Принципы уголовного права в европейской дискуссии о безопасности / Петер-Алексис Альбрехт ; [пер. с нем. Г. Г. Мошака]. – Харьков : Право, 2012. – 184 с.</p> <p>2. Варле Герхард Принципы международного уголовного права: учебник/перевод с англ.С.В. Саяпина – О.: Фенікс; М.: Транслит, 2011.- 910 с.</p> <p>3. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, 24 жовтня 1970 р.</p> <p>4. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. –</p>	<p>4</p>

	<p>М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>5. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. - М.: Юридический центр Пресс, 2003. - 278 с.</p> <p>6. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>7. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>8. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
1.4	<p style="text-align: center;">Проблеми уніфікації кримінального законодавства у відповідності до міжнародних та європейських стандартів</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система сучасного кримінального законодавства держав континентальної Європи 2. Кримінальне законодавство Ради Європи 3. Кримінальне законодавство ЄС 4. Кримінальне законодавство ООН 5. Проблеми уніфікації міжнародного кримінального законодавства <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 3. Малиновский А.А. Система международного уголовного права // Международное уголовное правосудие: современные проблемы. М., 2009. С. 49. Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat http://www.dissercat.com/content/mezhdunarodnoe-ugolovnoe-pravo#ixzz3WROr4FuU 4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 5. Трикоз Е.Н. Инкорпорация как форма национально-правовой систематизации международного уголовного права // Международное право – International Law. 2010. № 3. 6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге 	2

	вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.	
РАЗОМ		10
2.1.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту природніх прав людини</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти захисту права на життя</i> 2. <i>Європейські стандарти захисту права на здоров'я особи</i> 3. <i>Сфера застосування та обов'язки держав за ст.2 Конвенції про захист прав і основоположних свобод</i> 4. <i>Європейські стандарти на свободу і особисту недоторканість</i> 5. <i>Сфера застосування ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод</i> 6. <i>Європейські стандарти розслідування злочинів проти природних прав людини</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 5. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	2
2.2.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту громадянських прав і свобод людини і громадянина</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти захисту прав на приватне і сімейне життя</i> 2. <i>Концепція "житла" у розумінні ст.8. Конвенції про захист прав і основоположних свобод. Недоторканість житла та іншого володіння особи</i> 3. <i>Європейські стандарти захисту прав на свободу думки, совісті, релігії</i> 	2

	<p>4. <i>Реалізація прав гарантованих Конвенцією та Протоколом №4 на свободу пересування</i></p> <p>5. <i>Стандарти щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст.8-10 Конвенції</i></p> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р.</p> <p>3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р.</p> <p>5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
2.3.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту політичних прав і свобод людини і громадянина</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <p>1. <i>Європейські стандарти захисту прав на свободу зібрань та об'єднань</i></p> <p>2. <i>Європейські стандарти захисту прав на вираження поглядів</i></p> <p>3. <i>Європейські стандарти захисту прав на вільні вибори</i></p> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р.</p> <p>3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р.</p> <p>5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського</p>	2

	<p>суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>б. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
2.4.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту права власності</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Концепція "майна" у розумінні ст. 1 Протоколу "Захист власності"</i> 2. <i>Європейські стандарти захисту прав власності</i> 3. <i>Європейські стандарти захисту прав інтелектуальної власності</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гаазька конвенція про захист культурної власності у разі збройного конфлікту, 14 травня 1954 р., та протоколи до неї 2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 5. Салій П.І. Питання недоторканності житла та іншого володіння особи в контексті Конституції та чинного законодавства України, Європейської конвенції Про захист прав людини й основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини (до 60-річчя набуття конвенцією чинності) / П.І. Салій // Юридична наука. – 2014. – № 2. – С. 104-112. 6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	2
РАЗОМ		8
3.1	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти функціонування органів кримінальної юстиції</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p>	2

1. *Розвиток міжнародної кримінальної юстиції до створення постійно діючого кримінального суду*
2. *Нюрнберзький військовий трибунал*
3. *Міжнародні кримінальні трибунали ad hoc*
4. *Римський Статут*

Основна література

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.
2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р.
3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.
4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р.
5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.
6. Правила процедури Міжнародного військового трибуналу в Нюрнбергу. Третя редакція, 8 січня 1948 р.
7. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для Руанди, 29 червня 1995 р., у редакції від 6 липня 2002 р.
8. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії, 11 лютого 1994 р., у редакції від 12 липня 2002 р. Документ ООН IT/32/REV.24.
9. Резолюція 827 (1993), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3217-ому засіданні 25 травня 1993 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу.
10. Резолюція 955 (1994), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3453-ому засіданні 8 листопада 1994 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу по Руанді.
11. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу, 19 січня 1946 р.
12. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн вісі, 8 серпня 1945 р.
13. Створення Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території колишньої Югославії / Резолюція Ради Безпеки ООН 808 (1993) від 22 лютого 1993 р.
14. Угода між Організацією Об'єднаних Націй та Об'єднаною Республікою Танзанія стосовно штаб-квартири Міжнародного

	<p>трибуналу для Руанди, 31 серпня 1995 р.</p> <p>15. Угода про передачу осіб між Урядом Сполучених Штатів Америки та Міжнародним трибуналом для переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права на території колишньої Югославії, 1993.</p> <p>16. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
3.2	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти кримінального процесу</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття та правова природа європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі</i> 2. <i>Система та функціональне призначення європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі</i> 3. <i>Право на справедливий судовий розгляд</i> 4. <i>Правова регламентація та реалізація права на "розумні строки" кримінального провадження</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 3. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 4. Сімонович Д. В. «Розумність» строків як європейський стандарт забезпечення прав людини на досудових стадіях кримінального процесу / Д. В. Сімонович // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення: матер. міжнар. наук.-практ. конф.(м. Запоріжжя, 27-28 травня 2010 р.). – Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2010. – С. 115-116. 5. Сімонович Д. В. Види міжнародних стандартів дотримання прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених: матер. наук.-практ. конф. (Харків, 23 травня 2009 р.). – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – С. 84-86. 6. Сімонович Д. В. Європейські стандарти забезпечення прав людини у досудових стадіях кримінального процесу України : автореф. дис ... 	2

	<p>канд. юрид. наук : 12.00.09 / Д. В. Сімонович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2011. – 20 с.</p> <p>7. Сімонович Д. В. Міжнародні стандарти з прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Право і суспільство. – 2010. - № 2. – С. 178-183.</p> <p>8. Сімонович Д. В. Обмеження права на свободу і особисту недоторканність на досудових стадіях кримінального судочинства, в контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Вісник Запорізького юрид. ін-ту Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2010. - № 4. – С 261-269.</p> <p>9. Сімонович Д. В. Розмежування міжнародних та європейських стандартів з прав людини у кримінальному судочинстві / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. - №4. – С. 400-410.</p> <p>10. Сімонович Д. В. Розумні строки кримінального судочинства України у контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2009. - №1. – С. 309-316.</p> <p>11. Сімонович Д. В. Функціональне призначення європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі / Д. В. Сімонович // Вісник прокуратури. – 2010. - № 12. – С. 67-73.</p> <p>12. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
3.3	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти поводження з засудженими</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Заборона катування як умова справедливого судочинства</i> 2. <i>Нелюдське і таке, що принижує гідність з засудженим</i> 3. <i>Нелюдське і таке, що принижує гідність покарання</i> 4. <i>Види поводження забороненого ст.3 Конвенції про захист прав і основоположних свобод</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белоусов Ю. Л. Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики суду в діяльності органів внутрішніх справ України / Ю. Л. Белоусов, А. Б. Блага, О. О. Житний, Є. Ю. Захаров, Д. О. Кобзін, В. Є. Мармазов. – К. : Цифра, 2008. – 324 с. 2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: 36. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 3. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, 10 	2

	<p>грудня 1984 р.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 5. Мардох Дж. Боротьба з жорстоким поведінням і безкарністю та ефективне розслідування жорстокого поведіння. Доповідь по Україні. – К.: К.І.С., 2010. – 108 с. 6. План дій Ради Європи для України на 2008-2011 роки 7. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про виконання судами України законодавства і Постанов Пленуму Верховного Суду України з питань судового розгляду справ і постановлення вироку» № 5 від 29.06.1990 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (3-є вид., змін. і доп.). – К.: Видавничий дім «Скіф», 2008. – 504 с. 8. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 9. Пушкар П.В. Заборона катувань та інші форми жорстокого поведіння чи покарання: застосування практики Європейського суду з прав людини / П.В. Пушкар // Європейський суд з прав людини. Судова практика. – Вип. 1. – Ч. 3. – К., 2011. – С. 290-325. 10. Указ Президента України «Про План заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи» від 12.01.2011 // Офіційний вісник Президента. – 2011. – № 2. – Ст. 185. 11. Філоненко С. Долати злочинність злочинними методами – неприпустимо // Віче. – 2010. – № 23. – С. 16-17. 12. Філоненко С. Україна повинна захистити своїх громадян від катувань // Віче. – 2010. – № 11. – С. 53-55. 13. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
3.4	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти пробації</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти гуманізації кримінального судочинства</i> 2. <i>Застосування альтернативних видів покарання у Європі та світі</i> 3. <i>Європейські стандарти пробації</i> 4. <i>Інститут пробації в Україні: історичний досвід і сучасний стан</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p>	2

1. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні : посіб. [Текст] / За ред. Беци О.В. – К.: «МП Леся», 2003. – 116 с.
2. Гета М.Р. Пробация как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». – 1999. – № 2. – С .10-13.
3. Гуманізація кримінального судочинства шляхом розвитку елементів служби пробачії та реалізації програм примирення потерпілих та правопорушників. Методичні матеріали: За загальною редакцією Прокопенко Н.М. – Київ, 2007. – 64 с.
4. Дворянсков И.В.,Сергеева В.В.,Баталин Д.Е.Применение альтернативных видов наказаний в Западной Европе, США и России (сравнительно-правовое исследование).-М.:РОО«Центр содействия реформе уголовного правосудия»,Penal Reform International,2004.–90 с.
5. Джужа О.М. Щодо оптимізації системи виконання покарань України [Текст] / О. М. Джужа, А. В. Кирилюк // Право та управління. – 2011. – № 1. – С. 141–147.
6. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.
7. Європейські правила по пробачії // Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 20 січня 2010 р. [Електронний ресурс] // <https://sites.google.com/site/probationofficerru/home/novosti/opyt-drugih-stran>
8. Кубанцев, С. П. Применение пробации и досрочного освобождения от отбытия наказания в виде лишения свободы в США / С. П. Кубанцев // Журнал российского права / Ин-т закондат. и сравнит.правовед. – 2006. – № 1 (109) – С.121-132.
9. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.
10. Михайлова І. Інститут пробачії: окремі аспекти впровадження [Текст] / І. Михайлова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 10. – С. 72–75.
11. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.
12. Про пробачію : Закон України від 5 лютого 2015 року № 160-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2015. – № 13. – Ст. 93.
13. Юридична енциклопедія : в 6-ти т. [Текст] / ред. Ю. С. Шемшученко. – Допов. вид. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. – Т. 4 : Н–П. – 2002. – 720 с.
14. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання

	<p>кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p> <p>15. Ягунов, Д. В. Пробация: трансформація концептуальних основ и перспективи создания національної моделі в Україні [Текст] : сб. науч. тр. / Д. В. Ягунов // Актуальні проблеми європейської інтеграції. – О.: «Фенікс», 2008. – С. 437–460.</p> <p>16. Ягунов, Д. В. Служба пробации: концепція, принципи діяльності, організаційна структура [Текст] : конспект лек. / Д. В. Ягунов. - Черкаси: Изд-во Ю. Чабаненко, 2007. – 72 с.</p> <p>17. Яковець І. С. Пробация: загальні підходи до визначення поняття та засади впровадження в Україні / І. С. Яковець // ScienceRise. – 2014. – № 2. – С. 152-155. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2014_2_28</p>	
	РАЗОМ	
	УСЬОГО	

**6. ТЕМАТИКА І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА ВИБІР
«ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»**

№ з/п	Назва теми	Кіл ькі сть год ин
1.1	<p style="text-align: center;">Вступ до курсу «Європейські стандарти кримінального права»</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття та природа стандартів кримінального права</i> 2. <i>Поняття європейських стандартів кримінального права</i> 3. <i>Система джерел кримінального права</i> 4. <i>Міжнародно-правові договори в системі джерел кримінального права</i> 5. <i>Практика ЄСПЛ як джерело права: колізії національного кримінального законодавства</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології : монографія / Н.М. Пархоменко. – К.: Юрид. думка, 2008. – 336 с. 2. Хавронюк М.І. Дещо про сутність кримінального права (інакший погляд) / М.І. Хавронюк // Юридичний вісник України. – 2013. - № 12. – С. 4. 3. Козяр В.Г. Джерела кримінального права та кримінального законодавства: співвідношення понять / В.Г. Козяр // Науковий вісник 	2

	<p>Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2010. - № 1. – С. 324-333.</p> <p>4. Вознюк В. Практика вирішення Конституційним судом України деяких проблем щодо захисту прав і свобод людини згідно з чинним Кримінальним кодексом України / В. Вознюк // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. - № 5. – С. 72-78.</p> <p>5. Юрчишин В. Д. Практика та рішення Європейського суду з прав людини як джерело права в Україні : колізії у національному законодавстві та шляхи їх вирішення / В. Д. Юрчишин // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія» : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю. П. Аленін [та ін.] ; відпов. за вип. В. М. Дрьомін ; МОН України, НУ ОЮА. – Одеса : Юрид. л-ра, 2012. – Т. 11. – С. 47-55.</p> <p>6. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>7. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>8. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>9. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
1.2	<p style="text-align: center;">Історичні передумови міжнародних та європейських стандартів кримінального права</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Світоглядні начала кримінального права</i> 2. <i>Кримінальне право в античні часи</i> 3. <i>Розвиток кримінального права в епоху середньовіччя:</i> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 <i>Просвітницько-гуманістична школа</i> 3.2. <i>Класична школа кримінального права</i> 3.3. <i>Неокласична школа кримінального права</i> 3.4. <i>Антропологічна школа кримінального права</i> 3.5. <i>Соціологічна школа кримінального права</i> 4. <i>Положення доктрин кримінального права: їх значення для формування міжнародних та європейських стандартів кримінального права нового і новітнього часу</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Альбрехт Петер-Алексис Забытая свобода. Принципы уголовного права в европейской дискуссии о безопасности / Петер-Алексис Альбрехт ; [пер. с нем. Г. Г. Мошака]. – Харьков : Право, 2012. – 184 с. 2. Блищенко И.П., Каламкарян Р.А., Карпец И.И. и др. Международное уголовное право: Учебное пособие / Под ред. В.Н. Кудрявцева. - Изд. 2-е, перераб., доп. - М.: Наука, 2001. - 264 с. 	2

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Буткевич В.Г. Міжнародне кримінальне право // Міжнародне право. Основні галузі. - К.: Либідь, 2004.-С. 676-719. 4. Варле Герхард Принципы международного уголовного права: учебник/перевод с англ.С.В. Саяпина – О.: Фенікс; М.: ТрансЛит, 2011.- 910 с. 5. Вишняков О.К. Право Європейського Союзу : підручн. / за ред. О.К. Вишнякова. – Одеса : Фенікс, 2013. – 883 с. 6. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. - М.: Юридический центр Пресс, 2003. - 278 с. 7. Козяр В.Г. Джерела кримінального права та кримінального законодавства: співвідношення понять / В.Г. Козяр // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2010. - № 1. – С. 324-333. 8. Наумов А.В. Международное уголовное право: Учебное пособие/ под ред. А.В. Наумова, А.Г. Кибальника.- 2-е издание. - М.: Из-во Юрайт, 2014. - 513 с. 9. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
<p style="text-align: center;">1.3</p>	<p style="text-align: center;">Принципи міжнародного та європейського кримінального права</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Загальні принципи міжнародного та європейського кримінального права:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Принцип верховенства права</i> • <i>Принцип законності</i> • <i>Принцип рівності</i> • <i>Принцип змагальності</i> • <i>Принцип гласності та відкритості</i> • <i>Принцип юридичної визначеності</i> • <i>Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень</i> • <i>Обов'язковість судових рішень</i> 2. <i>Презумпція невинуватості</i> 3. <i>Юридичний зміст принципу індивідуальної відповідальності</i> 4. <i>Принцип nullum crimen sine lege</i> 5. <i>Принцип nullum poena sine lege</i> 6. <i>Юридичний зміст принципу ne bis in idem</i> 7. <i>Особливості реалізації принципів міжнародного кримінального права</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p>	<p style="text-align: center;">4</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Альбрехт Петер-Алексис Забытая свобода. Принципы уголовного права в европейской дискуссии о безопасности / Петер-Алексис Альбрехт ; [пер. с нем. Г. Г. Мошака]. – Харьков : Право, 2012. – 184 с. 2. Варле Герхард Принципы международного уголовного права: учебник/перевод с англ.С.В. Саяпина – О.: Фенікс; М.: Транслит, 2011.- 910 с. 3. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, 24 жовтня 1970 р. 4. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 5. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. - М.: Юридический центр Пресс, 2003. - 278 с. 6. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 7. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 8. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
1.4	<p style="text-align: center;">Проблеми уніфікації кримінального законодавства у відповідності до міжнародних та європейських стандартів</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система сучасного кримінального законодавства держав континентальної Європи 2. Кримінальне законодавство Ради Європи 3. Кримінальне законодавство ЄС 4. Кримінальне законодавство ООН 5. Проблеми уніфікації міжнародного кримінального законодавства <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 3. Малиновский А.А. Система международного уголовного права // 	2

	<p>Международное уголовное правосудие: современные проблемы. М., 2009. С. 49. Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat http://www.dissercat.com/content/mezhdunarodnoe-ugolovnoe-pravo#ixzz3WROr4FuU</p> <p>4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>5. Трикоз Е.Н. Инкорпорация как форма национально-правовой систематизации международного уголовного права // Международное право – International Law. 2010. № 3.</p> <p>6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
РАЗОМ		10

2.1.	<p>Європейські стандарти захисту природних прав людини</p> <p>План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти захисту права на життя</i> 2. <i>Європейські стандарти захисту права на здоров'я особи</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Гонгадзе проти України"</i> • <i>Справа "Сергій Шевченко проти України"</i> • <i>Справа "Муравська проти України"</i> 3. <i>Європейські стандарти на свободу і особисту недоторканість</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Шалімов проти України"</i> • <i>Справа "Харченко проти України"</i> 4. <i>Сфера застосування ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод.</i> 5. <i>Європейські стандарти розслідування злочинів проти природних прав людини</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Луценко проти України"</i> • <i>Справа "Шабельник проти України"</i> <p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової 	2
------	--	---

	<p>практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.</p> <p>5. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
2.2.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту громадянських прав і свобод людини і громадянина</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти захисту прав на приватне і сімейне життя</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Пантелеєнко проти України"</i> • <i>Справа "Волохи проти України"</i> 2. <i>Концепція "житла" у розумінні ст.8. Конвенції про захист прав і основоположних свобод. Недоторканість житла та іншого володіння особи</i> 3. <i>Європейські стандарти захисту прав на свободу думки, совісті, релігії</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Кузнецов проти України"</i> 4. <i>Реалізація прав гарантованих Конвенцією та Протоколом №4 на свободу пересування</i> 5. <i>Стандарти щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст.8-10 Конвенції</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р. 5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	2
2.3.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту політичних прав і свобод людини і громадянина</p>	2

	<p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти захисту прав на свободу зібрань та об'єднань</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Джуліані та Гаджіо проти Італії"</i> 2. <i>Європейські стандарти захисту прав на вираження поглядів</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Ляшко проти України"</i> 3. <i>Європейські стандарти захисту прав на вільні вибори</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р. 5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
2.4.	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти захисту права власності</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Концепція "майна" у розумінні ст. 1 Протоколу "Захист власності"</i> 2. <i>Європейські стандарти захисту прав власності</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Новоселицький проти України"</i> • <i>Справа "Німіц проти Німеччини"</i> 3. <i>Європейські стандарти захисту прав інтелектуальної власності</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Сміт Кляйн і Френч Лабораторіс Лтд проти Нідерландів"</i> • <i>Справа "Анхойзер-Буш проти Проти Португалії"</i> • <i>Справа "Ешбі Дональд проти УкраїнФранції"</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p>	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гаазька конвенція про захист культурної власності у разі збройного конфлікту, 14 травня 1954 р., та протоколи до неї 2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 5. Салій П.І. Питання недоторканності житла та іншого володіння особи в контексті Конституції та чинного законодавства України, Європейської конвенції Про захист прав людини й основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини (до 60-річчя набуття конвенцією чинності) / П.І. Салій // Юридична наука. – 2014. – № 2. – С. 104-112. 6. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
РАЗОМ		8
3.1	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти функціонування органів кримінальної юстиції</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Розвиток міжнародної кримінальної юстиції до створення постійно діючого кримінального суду</i> 2. <i>Нюрнберзький військовий трибунал</i> 3. <i>Міжнародні кримінальні трибунали ad hoc</i> 4. Римський Статут <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с. 2. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р. 3. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с. 4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 	2

	<p>1966 р.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 6. Правила процедури Міжнародного військового трибуналу в Нюрнбергу. Третя редакція, 8 січня 1948 р. 7. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для Руанди, 29 червня 1995 р., у редакції від 6 липня 2002 р. 8. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії, 11 лютого 1994 р., у редакції від 12 липня 2002 р. Документ ООН ІТ/32/REV.24. 9. Резолюція 827 (1993), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3217-ому засіданні 25 травня 1993 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу. 10. Резолюція 955 (1994), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3453-ому засіданні 8 листопада 1994 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу по Руанді. 11. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу, 19 січня 1946 р. 12. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн вісі, 8 серпня 1945 р. 13. Створення Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території колишньої Югославії / Резолюція Ради Безпеки ООН 808 (1993) від 22 лютого 1993 р. 14. Угода між Організацією Об'єднаних Націй та Об'єднаною Республікою Танзанія стосовно штаб-квартири Міжнародного трибуналу для Руанди, 31 серпня 1995 р. 15. Угода про передачу осіб між Урядом Сполучених Штатів Америки та Міжнародним трибуналом для переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права на території колишньої Югославії, 1993. 16. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
3.2	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти кримінального процесу</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття та правова природа європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі</i> 2. <i>Система та функціональне призначення європейських</i> 	2

стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі

3. *Право на справедливий судовий розгляд*
 - *Справа "Жук проти України"*
 - *Справа "Делькур проти Бельгії"*
 - *Справа "Федже проти Швейцарії"*
4. *Правова регламентація та реалізація права на "розумні строки" кримінального провадження*
 - *Справа "Меріт проти України"*
 - *Справа "Велхоф проти Німеччини"*

Основна література

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.
2. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.
3. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.
4. Сімонович Д. В. «Розумність» строків як європейський стандарт забезпечення прав людини на досудових стадіях кримінального процесу / Д. В. Сімонович // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення: матер. міжнар. наук.-практ. конф.(м. Запоріжжя, 27-28 травня 2010 р.). – Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2010. – С. 115-116.
5. Сімонович Д. В. Види міжнародних стандартів дотримання прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених: матер. наук.-практ. конф. (Харків, 23 травня 2009 р.). – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – С. 84-86.
6. Сімонович Д. В. Європейські стандарти забезпечення прав людини у досудових стадіях кримінального процесу України : автореф. дис ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Д. В. Сімонович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2011. – 20 с.
7. Сімонович Д. В. Міжнародні стандарти з прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Право і суспільство. – 2010. - № 2. – С. 178-183.
8. Сімонович Д. В. Обмеження права на свободу і особисту недоторканність на досудових стадіях кримінального судочинства, в контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Вісник Запорізького юрид. ін-ту Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2010. - № 4. – С 261-269.

	<p>9. Сімонович Д. В. Розмежування міжнародних та європейських стандартів з прав людини у кримінальному судочинстві / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. - №4. – С. 400-410.</p> <p>10. Сімонович Д. В. Розумні строки кримінального судочинства України у контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2009. - №1. – С. 309-316.</p> <p>11. Сімонович Д. В. Функціональне призначення європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі / Д. В. Сімонович // Вісник прокуратури. – 2010. - № 12. – С. 67-73.</p> <p>12. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.</p>	
3.3	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти поведження з засудженими</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <p>1. <i>Заборона катування як умова справедливого судочинства</i></p> <p>2. <i>Нелюдське і таке, що принижує гідність з засудженим</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Афанасьєв проти України"</i> • <i>Справа "Гуренки проти України"</i> <p><i>Нелюдське і таке, що принижує гідність покарання</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Справа "Шабельник проти України"</i> • <i>Справа "Брашецький проти України"</i> <p>3. <i>Види поведження забороненого ст.3 Конвенції про захист прав і основоположних свобод</i></p> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Белоусов Ю. Л. Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики суду в діяльності органів внутрішніх справ України / Ю. Л. Белоусов, А. Б. Блага, О. О. Житний, Є. Ю. Захаров, Д. О. Кобзін, В. Є. Мармазов. – К. : Цифра, 2008. – 324 с.</p> <p>2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.</p> <p>3. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання, 10 грудня 1984 р.</p> <p>4. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.</p> <p>5. Мардох Дж. Боротьба з жорстоким поведженням і безкарністю та ефективне розслідування жорстокого поведження. Доповідь по</p>	2

	<p>Україні. – К.: К.І.С., 2010. – 108 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. План дій Ради Європи для України на 2008-2011 роки 7. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про виконання судами України законодавства і Постанов Пленуму Верховного Суду України з питань судового розгляду справ і постановлення вироку» № 5 від 29.06.1990 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (3-є вид., змін. і доп.). – К.: Видавничий дім «Скіф», 2008. – 504 с. 8. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с. 9. Пушкар П.В. Заборона катувань та інші форми жорстокого поводження чи покарання: застосування практики Європейського суду з прав людини / П.В. Пушкар // Європейський суд з прав людини. Судова практика. – Вип. 1. – Ч. 3. – К., 2011. – С. 290-325. 10. Указ Президента України «Про План заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що випливають з її членства в Раді Європи» від 12.01.2011 // Офіційний вісник Президента. – 2011. – № 2. – Ст. 185. 11. Філоненко С. Долати злочинність злочинними методами – неприпустимо // Віче. – 2010. – № 23. – С. 16-17. 12. Філоненко С. Україна повинна захистити своїх громадян від катувань // Віче. – 2010. – № 11. – С. 53-55. 13. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с. 	
3.4	<p style="text-align: center;">Європейські стандарти пробації</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Європейські стандарти гуманізації кримінального судочинства</i> 2. <i>Застосування альтернативних видів покарання у Європі та світі</i> 3. <i>Європейські стандарти пробації</i> 4. <i>Інститут пробації в Україні: історичний досвід і сучасний стан</i> <p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні : посіб. [Текст] / За ред. Беци О.В. – К.: «МП Леся», 2003. – 116 с. 2. Гета М.Р. Пробація как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». – 1999. – № 2. – С. 10-13. 3. Гуманізація кримінального судочинства шляхом розвитку 	2

елементів служби пробації та реалізації програм примирення потерпілих та правопорушників. Методичні матеріали: За загальною редакцією Прокопенко Н.М. – Київ, 2007. – 64 с.

4. Дворянсков И.В.,Сергеева В.В.,Баталин Д.Е.Применение альтернативных видов наказаний в Западной Европе, США и России (сравнительно-правовое исследование).-М.:РОО«Центр содействия реформе уголовного правосудия»,Penal Reform International,2004.–90 с.
5. Джужа О.М. Щодо оптимізації системи виконання покарань України [Текст] / О. М. Джужа, А. В. Кирилук // Право та управління. – 2011. – № 1. – С. 141–147.
6. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.
7. Європейські правила по пробації // Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 20 січня 2010 р. [Електронний ресурс] // <https://sites.google.com/site/probationofficerru/home/novosti/opyt-drugih-stran>
8. Кубанцев, С. П. Применение пробации и досрочного освобождения от отбытия наказания в виде лишения свободы в США / С. П. Кубанцев // Журнал российского права / Ин-т закондат. и сравнит.правовед. – 2006. – № 1 (109) – С.121-132.
9. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.
10. Михайлова І. Інститут пробації: окремі аспекти впровадження [Текст] / І. Михайлова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 10. – С. 72–75.
11. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.
12. Про пробацію : Закон України від 5 лютого 2015 року № 160-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2015. – № 13. – Ст. 93.
13. Юридична енциклопедія : в 6-ти т. [Текст] / ред. Ю. С. Шемшученко. – Допов. вид. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. – Т. 4 : Н–П. – 2002. – 720 с.
14. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.
15. Ягунов, Д. В. Пробация: трансформация концептуальных основ и перспективы создания национальной модели в Украине [Текст] : сб. науч. тр. / Д. В. Ягунов // Актуальные проблемы европейской интеграции. – О.: «Феникс», 2008. – С. 437–460.

	<p>16. Ягунов, Д. В. Служба пробации: концепція, принципи діяльності, організаційна структура [Текст] : конспект лек. / Д. В. Ягунов. - Черкаси: Изд-во Ю. Чабаненко, 2007. – 72 с.</p> <p>17. Яковець І. С. Пробація: загальні підходи до визначення поняття та засади впровадження в Україні / І. С. Яковець // ScienceRise. – 2014. – № 2. – С. 152-155. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2014_2_28</p>	
		РАЗОМ
		УСЬОГО

7. Теми практичних занять

Навчальним планом не передбачені

8. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Застосування практики ЄСПЛ при тлумаченні загальних положень та принципів кримінального судочинства	6
2.	Презумпція невинуватості як європейський стандарт кримінального права	6
3.	Право особи, яка обвинувачується у кримінальному правопорушенні на захист ст. 6 Конвенції	6
4.	Право на безстроковий та незалежний суд	6
5.	Право на публічний судовий розгляд	6
6.	Право на індивідуальні заяви	6
7.	Незалежне поводження з боку представників держави та відсутність ефективного розслідування	6
8.	Неналежні умови тримання під вартою	6
9.	Незабезпечення належної та своєчасної медичної допомоги	6
10.	Інститут екстрадиції	6
11.	Суб'єкти екстрадиційних правовідносин	6
12.	Порядок та етапи екстрадиційного провадження	6
13.	Міжнародна правова допомога під час проведення	6

	процесуальних дій	
14.	Виконання рішень ЄСПЛ	6
15.	Виконання вироків іноземних судів	6
16.	Римський статут	6
17.	Міжнародний кримінальний суд	6
18.	Юрисдикція міжнародного кримінального суду	6
19.	Інтернет: прецедентне право ЄСПЛ	6
20.	Право на відшкодування у практиці ЄСПЛ(п.5 ст.5 Конвенції)	6
	Усього	120

10. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачені

11. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Кримінальне право України (Загальна частина)» застосовується лекційно-семінарська система з використанням наступних методів:

- 1) за джерелом подачі та сприйняття інформації:
 - словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція);
 - наочні (ілюстрація, демонстрація, складання схем та таблиць);
- 2) за характером пізнавальної діяльності:
 - пояснювально-ілюстративні;
 - репродуктивні;
 - проблемного викладання;
 - дослідницькі.
- 3) за ступенем самостійності розумової діяльності:
 - робота на аудиторних заняттях;
 - позааудиторна самостійна робота;
 - робота студентів під контролем викладача.
- 4) з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - стимулювання та мотивації студентів;
 - контролю, самоконтролю та взаємоконтролю.

12. Методи контролю

З метою забезпечення ефективності формування знань, умінь і навичок, стимулювання навчальної діяльності студентів застосовуються такі форми поточного контролю, як усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмові самостійні роботи ЕССЕ. Підсумковим контролем є іспит.

13. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ІСПИТ **з дисципліни** **«ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»**

1. *Поняття та природа стандартів кримінального права*
2. *Поняття європейських стандартів кримінального права*
3. *Система джерел кримінального права*
4. *Міжнародно-правові договори в системі джерел кримінального права*
5. *Практика ЄСПЛ як джерело права: колізії національного кримінального законодавства*
6. *Світоглядні начала кримінального права*
7. *Кримінальне право в античні часи*
8. *Розвиток кримінального права в епоху середньовіччя*
9. *Просвітницько-гуманістична школа*
10. *Класична школа кримінального права*
11. *Неокласична школа кримінального права*
12. *Антропологічна школа кримінального права*
13. *Соціологічна школа кримінального права*
14. *Положення доктрин кримінального права: їх значення для формування міжнародних та європейських стандартів кримінального права нового і новітнього часу.*
15. *Характеристика загальних принципів міжнародного та європейського кримінального права*
16. *Принцип верховенства права*
17. *Принцип законності*
18. *Принцип рівності*
19. *Принцип змагальності*
20. *Принцип гласності та відкритості*
21. *Принцип юридичної визначеності*
22. *Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень*
23. *Обов'язковість судових рішень*
24. *Презумпція невинуватості*
25. *Юридичний зміст принципу індивідуальної відповідальності*
26. *Принцип nullum crimen sine lege*
27. *Принцип nullum poena sine lege*
28. *Юридичний зміст принципу ne bis in idem*
29. *Особливості реалізації принципів міжнародного кримінального права*
30. *Система сучасного кримінального законодавства держав континентальної*

Європи

31. *Кримінальне законодавство Ради Європи*
32. *Кримінальне законодавство ЄС*
33. *Кримінальне законодавство ООН*
34. *Проблеми уніфікації міжнародного кримінального законодавства*
35. *Європейські стандарти захисту права на життя*
36. *Європейські стандарти захисту права на здоров'я особи*
37. *Сфера застосування та обов'язки держав за ст.2 Конвенції про захист прав і основоположних свобод*
38. *Європейські стандарти на свободу і особисту недоторканість*
39. *Сфера застосування ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод*
40. *Європейські стандарти розслідування злочинів проти природних прав людини*
41. *Європейські стандарти захисту прав на приватне і сімейне життя*
42. *Концепція "житла" у розумінні ст.8. Конвенції про захист прав і основоположних свобод. Недоторканість житла та іншого володіння особи*
43. *Європейські стандарти захисту прав на свободу думки, совісті, релігії*
44. *Реалізація прав гарантованих Конвенцією та Протоколом №4 на свободу пересування*
45. *Стандарти щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст.8-10 Конвенції*
46. *Європейські стандарти захисту прав на свободу зібрань та об'єднань*
47. *Європейські стандарти захисту прав на вираження поглядів*
48. *Європейські стандарти захисту прав на вільні вибори*
49. *Концепція "майна" у розумінні ст. 1 Протоколу "Захист власності"*
50. *Європейські стандарти захисту прав власності*
51. *Європейські стандарти захисту прав інтелектуальної власності*
52. *Розвиток міжнародної кримінальної юстиції до створення постійно діючого кримінального суду*
53. *Нюрнберзький військовий трибунал.*
54. *Міжнародні кримінальні трибунали ad hoc*
55. *Римський Статут*
56. *Поняття та правова природа європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі*
57. *Система та функціональне призначення європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі*
58. *Право на справедливий судовий розгляд*
59. *Правова регламентація та реалізація права на "розумні строки" кримінального провадження*
60. *Заборона катування як умова справедливого судочинства*
61. *Нелюдське і таке, що принижує гідність з засудженням*
62. *Нелюдське і таке, що принижує гідність покарання*
63. *Види поведень заборонених ст.3 Конвенції про захист прав і основоположних свобод*
64. *Європейські стандарти гуманізації кримінального судочинства*
65. *Застосування альтернативних видів покарання у Європі та світі*
66. *Європейські стандарти пробації*

67. Інститут пробації в Україні: історичний досвід і сучасний стан

68. Інститут екстрадиції

69. Суб'єкти екстрадиційних правовідносин

70. Порядок та етапи екстрадиційного провадження

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
50-68	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення

Курс «Кримінальне право України (Загальна частина)» є однією із дисциплін, що викладається для юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Високий рівень знань кримінального законодавства забезпечує успішність та прогресивність в роботі юристів, зокрема в правоохоронній та судовій системах.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, визначається навчальним планом і становить 50% загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Адже повноцінне оволодіння навчальним матеріалом передбачає систематичну самостійну роботу студентів для закріплення знань.

Послідовність і зміст розділів, визначених навчальною програмою, а також перелік питань для самоконтролю забезпечують цілісність лекційного і практичного засвоєння матеріалу. Необхідно перетворити студента з пасивного споживача знань на активного їх творця, здатного сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат та фахове застосування. Досвід самостійної роботи студентів стане не тільки важливою формою навчального процесу та визначиться розширенням знань з

дисципліни «Кримінальне право України (Загальна частина)», а й стане основою творчого саморозвитку фахівця у процесі трудової діяльності.

Самостійна робота це форма навчання, в якій студент засвоює необхідні знання, опановує вміннями і навиками, навчається планомірно і систематично працювати, мислити, формує свій стиль розумової діяльності.

Самостійна робота над навчальною дисципліною «Кримінальне право України (Загальна частина)» може включати:

- ❖ опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- ❖ вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- ❖ конспектування, складання планів, тез;
- ❖ поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації;
- ❖ підготовку до виступу на семінарських заняттях;
- ❖ систематизацію вивченого матеріалу перед модуль-контролем та іспитом;
- ❖ опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей;
- ❖ переклад іноземних джерел встановленої тематики;
- ❖ підготовку та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм тощо;
- ❖ розв'язування практичних задач.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів передбачає засоби самоконтролю (тести, пакети контрольних завдань, питання та завдання для самоконтролю). Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів також передбачає використання інформаційних технологій.

Самостійна та індивідуальна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями (вказівками), практикумами, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями.

16. Рекомендована література

Основна література:

1. Альбрехт Петер-Алексис Забытая свобода. Принципы уголовного права в европейской дискуссии о безопасности / Петер-Алексис Альбрехт ; [пер. с нем. Г. Г. Мошака]. – Харьков : Право, 2012. – 184 с.
2. Белоусов Ю. Л. Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики суду в діяльності органів внутрішніх справ України / Ю. Л. Белоусов, А. Б. Блага, О. О. Житний, Є. Ю. Захаров, Д. О. Кобзін, В. Є. Мармазов. – К. : Цифра, 2008. – 324 с.
3. Блищенко И.П., Каламкарян Р.А., Карпец И.И. и др. Международное уголовное право: Учебное пособие / Под ред. В.Н. Кудрявцева. - Изд. 2-е, перераб., доп. - М.: Наука, 2001. - 264 с.

4. Буткевич В.Г. Міжнародне кримінальне право // Міжнародне право. Основні галузі. - К.: Либідь, 2004.-С. 676-719.
5. Варле Герхард Принципы международного уголовного права: учебник/перевод с англ.С.В. Саяпина – О.: Фенікс; М.: ТрансЛит, 2011.- 910 с.
6. Вишняков О.К. Право Європейського Союзу : підручн. / за ред. О.К. Вишнякова. – Одеса : Фенікс, 2013. – 883 с.
7. Вознюк В. Практика вирішення Конституційним судом України деяких проблем щодо захисту прав і свобод людини згідно з чинним Кримінальним кодексом України / В. Вознюк // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. - № 5. – С. 72-78.
8. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні : посіб. [Текст] / За ред. Беци О.В. – К.: «МП Леся», 2003. – 116 с.
9. Гета М.Р. Пробация как форма социально-правового контроля // Научные труды «Эдилет». – 1999. – № 2. – С.10-13.
10. Дворянсков И.В.,Сергеева В.В.,Баталин Д.Е. Применение альтернативных видов наказаний в Западной Европе, США и России (сравнительно-правовое исследование).- М.:РОО«Центр содействия реформе уголовного правосудия»,Penal Reform International,2004.–90 с.
11. Джужа О.М. Щодо оптимізації системи виконання покарань України [Текст] / О. М. Джужа, А. В. Кирилюк // Право та управління. – 2011. – № 1. – С. 141–147.
12. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. - М.: Юридический центр Пресс, 2003. - 278 с.
13. Козяр В.Г. Джерела кримінального права та кримінального законодавства: співвідношення понять / В.Г. Козяр // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2010. - № 1. – С. 324-333.
14. Костенко Н.И. Международное уголовное право: Современные теоретические проблемы. - М.: Юрлитинформ, 2004. - 448 с.
15. Кубанцев, С. П. Применение пробации и досрочного освобождения от отбытия наказания в виде лишения свободы в США / С. П. Кубанцев // Журнал российского права / Ин-т закондат. и сравнит.правовед. – 2006. – № 1 (109) – С.121-132.
16. Макбрайд Дж. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд – К.: «К.І.С.», 2010 – 576 с.
17. Малиновский А.А. Система международного уголовного права // Международное уголовное правосудие: современные проблемы. М., 2009. С. 49.Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat <http://www.dissercat.com/content/mezhdunarodnoe-ugolovnoe-pravo#ixzz3WROr4FuU>
18. Мардох Дж. Боротьба з жорстоким поведінням і безкарністю та ефективно розслідування жорстокого поведіння. Доповідь по Україні. – К.: К.І.С., 2010. – 108 с.
19. Михайлова І. Інститут пробачії: окремі аспекти впровадження [Текст] / І. Михайлова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 10. – С. 72–75.
20. Наумов А.В. Международное уголовное право: Учебное пособие/ под ред. А.В. Наумова, А.Г. Кибальника.- 2-е издание. - М.: Из-во Юрайт, 2014. - 513 с.
21. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології : монографія / Н.М. Пархоменко. – К.: Юрид. думка, 2008. – 336 с.
22. Потьомкін А.О. Захист прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини у сфері кримінального судочинства : зб. судової практики / укладач Потьомкін А.О. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 760 с.
23. Прокопенко Н.М Гуманізація кримінального судочинства шляхом розвитку елементів служби пробачії та реалізації програм примирення потерпілих та правопорушників. Методичні матеріали: За загальною редакцією Прокопенко Н.М. – Київ, 2007. – 64 с.
24. Пушкар П.В. Заборона катувань та інші форми жорстокого поведіння чи покарання: застосування практики Європейського суду з прав людини / П.В. Пушкар //

- Європейський суд з прав людини. Судова практика. – Вип. 1. – Ч. 3. – К., 2011. – С. 290-325.
25. Салій П.І. Питання недоторканності житла та іншого володіння особи в контексті Конституції та чинного законодавства України, Європейської конвенції Про захист прав людини й основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини (до 60-річчя набуття конвенцією чинності) / П.І. Салій // Юридична наука. – 2014. – № 2. – С. 104-112.
 26. Сімонович Д. В. «Розумність» строків як європейський стандарт забезпечення прав людини на досудових стадіях кримінального процесу / Д. В. Сімонович // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення: матер. міжнар. наук.-практ. конф.(м. Запоріжжя, 27-28 травня 2010 р.). – Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2010. – С. 115-116.
 27. Сімонович Д. В. Види міжнародних стандартів дотримання прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених: матер. наук.-практ. конф. (Харків, 23 травня 2009 р.). – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – С. 84-86.
 28. Сімонович Д. В. Європейські стандарти забезпечення прав людини у досудових стадіях кримінального процесу України : автореф. дис ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Д. В. Сімонович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2011. – 20 с.
 29. Сімонович Д. В. Міжнародні стандарти з прав людини у сфері кримінального судочинства / Д. В. Сімонович // Право і суспільство. – 2010. - № 2. – С. 178-183.
 30. Сімонович Д. В. Обмеження права на свободу і особисту недоторканність на досудових стадіях кримінального судочинства, в контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Вісник Запорізького юрид. ін-ту Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2010. - № 4. – С 261-269.
 31. Сімонович Д. В. Розмежування міжнародних та європейських стандартів з прав людини у кримінальному судочинстві / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. - №4. – С. 400-410.
 32. Сімонович Д. В. Розумні строки кримінального судочинства України у контексті європейських стандартів / Д. В. Сімонович // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2009. - №1. – С. 309-316.
 33. Сімонович Д. В. Функціональне призначення європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі / Д. В. Сімонович // Вісник прокуратури. – 2010. - № 12. – С. 67-73.
 34. Філоненко С. Долати злочинність злочинними методами – неприпустимо // Віче. – 2010. – № 23. – С. 16-17.
 35. Філоненко С. Україна повинна захистити своїх громадян від катувань // Віче. – 2010. – № 11. – С. 53-55.
 36. Хавронюк М.І. Дещо про сутність кримінального права (інакший погляд) / М.І. Хавронюк // Юридичний вісник України. – 2013. - № 12. – С. 4.
 37. Юридична енциклопедія : в 6-ти т. [Текст] / ред. Ю. С. Шемшученко. – Допов. вид. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. – Т. 4 : Н–П. – 2002. – 720 с.
 38. Юрчишин В. Д. Практика та рішення Європейського суду з прав людини як джерело права в Україні : колізії у національному законодавстві та шляхи їх вирішення / В. Д. Юрчишин // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»: зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю. П. Алєнін [та ін.]; відпов. за вип. В. М. Дрьомін; МОН України, НУ ОЮА. – Одеса: Юрид. л-ра, 2012. – Т. 11. – С. 47-55.
 39. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства / Д. Ягунов; [за ред. Й.Л. Бронза]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Одеса : Фенікс, 2015. – 384 с.

40. Ягунов, Д. В. Пробация: трансформация концептуальных основ и перспективы создания национальной модели в Украине [Текст] : сб. науч. тр. / Д. В. Ягунов // Актуальные проблемы европейской интеграции. – О.: «Феникс», 2008. – С. 437–460.
41. Ягунов, Д. В. Служба пробации: концепция, принципы деятельности, организационная структура [Текст] : конспект лек. / Д. В. Ягунов. - Черкассы: Изд-во Ю. Чабаненко, 2007. – 72 с.
42. Яковець І. С. Пробація: загальні підходи до визначення поняття та засади впровадження в Україні / І. С. Яковець // ScienceRise. – 2014. – № 2. – С. 152-155. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2014_2_28

Додаткова література:

1. Блищенко И.П., Дориа Ж. Прецеденты в международном публичном и частном праве. - 2-е изд., доп. - М.: изд-во МНИМП, 1999. - 472 с.
2. Военные преступления. Это надо знать всем: Справочник. - М.: Текст, 2002.-487 с.
3. Глобализация и развитие законодательства: Очерки / Отв. ред. Ю.А. Тихомиров, А.С. Пиголкин. - М.: «Городец», 2004. - 464 с.
4. Европейское международное право /Отв. ред. Ю.М.Колосов, Э.С. Кривчикова, П.В.Саваськов. -М.: Международные отношения, 2005.-408 с.
5. Жданов Ю.Н., Лаговская Е.С. Европейское уголовное право. Перспективы развития. - М.: Международные отношения, 2001. - 232 с
6. Калугин В.Ю., Акулов Д.В. Пресечение нарушений в механизме имплементации международного гуманитарного права. - Мн.: Тесей, 2004. -400 с.
7. Карпец И.И. Преступления международного характера. - М.: Юрид. лит., 1979.-264 с.
8. Лукашук И.И. Право международной ответственности. - М.: Волтерс Клувер, 2004. - 432 с.
9. Лукашук І.І. Злочини по загальному міжнародному праву / Міжнародне право. Особлива частина-Волтерс Клувер, 2005
10. Меркушин В.В. Противодействие транснациональной организованной преступности. - М.: Изд-во деловой и учебной литературы, 2005. - 256 с.
11. Нарбутаев Е., Ф. Сафаев. Класифікація злочинів з міжнародного кримінального права / Курс міжнародного кримінального права. Ташкент, 2006.
12. Пашковський М.І. Адаптація кримінального і кримінально-процесуального законодавства України до права ЄС. - К.: ІМВ КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. - 162 с.
13. Правові основи міжнародної діяльності МВС України: Збірник міжнародно-правових договірних документів: у 2-х т., Т. 2. – К.:1997. – 255 с.
14. Ржевська В.С. Право держави на самооборону і міжнародна безпека. -К.: Видавничий дім «Промінь», 2005. - 256 с. - (Бібліотека кафедри міжнародного права).
15. Российский ежегодник международного права. 2003. Специальный выпуск («Международный уголовный суд»; «Акты террора, терроризм и соблюдение норм международного гуманитарного права»), - СПб.: «Россия-Нева», 2003.- 319 с.
16. Самарин В.И. Интерпол: Международная организация уголовной полиции. - СПб.: «Питер», 2004. - 201 с.
17. Трикоз Е.Н. Имплементация обязательствам вытекающих из Римского статута: рамочная модель для Российской Федерации // Международное уголовное правосудие: Современные проблемы. М., 2009. С. 586-601.
18. Трикоз Е.Н. Инкорпорация как форма национально-правовой систематизации международного уголовного права // Международное право – International Law. 2010. № 3.
19. Трикоз Е.Н. Начало деятельности Международного уголовного' суда: состояние и перспективы // Журнал российского права. 2005. № 3. С. 134-147.

20. Трикоз Е.Н. Перспективы присоединения Российской Федерации к Римскому статуту Международного уголовного суда // Журнал российского права. 2007. № 12. С. 130-138:
21. Трикоз Е.Н. Преступления против мира и безопасности, человечества: Сравнительный и международно-правовой аспекты. М.: Юрлитинформ, 2007. 512 с.
22. Трикоз Е.Н. Формирование концептуальной модели преступлений против мира и безопасности человечества // Государство и право. 2007. №8. С. 97-104.
23. Український часопис міжнародного права. - 2003. - №4. Спеціальний випуск: «Міжнародний кримінальний суд». - К., 2003. - 114 с.
24. Allain, Jean and Jones, John R.W.D. A Patchwork of Norms: A Commentary on the 1996 Draft Code of Crimes against the Peace and Security of Mankind // European Journal of International Law. - 1997, Vol. 8, No. 1. - P. 100-117. - <<http://ejil.org/journal/Vol8/No1/ab8.html>>.
25. Alvarez, Jose E. Nuremberg Revisited: The Tadic Case // European Journal of International Law. - 1996, Vol. 7, No. 2. - P. 245-264. -<<http://ejil.org/journal/Vol7/No2/art7.html>>.
26. Ambos, Kai. Establishing an International Criminal Court and an International Criminal Code: Observations from an International Criminal Law Viewpoint // European Journal of International Law. - 1996, Vol. 7, No. 4. -P. 519-544. <<http://ejil.org/journal/Vol7/No4/art4.html>>.
27. Benvenuti, Paolo. The ICTY's Prosecutor and the Review of the NATO Bombing Campaign against the Federal Republic of Yugoslavia // European Journal of International Law. - 2001, Vol.12, No. 3. - P. 503-529. -<<http://ejil.org/journal/Vol12/No3/ab5.html>>.
28. Boister, Neil. "Transnational Criminal Law"? // European Journal of International Law. - 2003, Vol. 14, No. 5. - P. 953-976. <<http://ejil.org/journal/Vol14/No5/art3.html>>.
29. Bothe, Michael. The Protection of the Civilian Population and NATO Bombing on Yugoslavia: Comments on a Report to the Prosecutor of the ICTY // European Journal of International Law. - 2001, Vol. 12, No. 3. - P. 530-536. - <<http://ejil.org/journal/Vol12/No3/ab6.html>>.
30. Cassese, Antonio. International Criminal Law. - Oxford University Press, 2003.- 528 p.
31. Cassese, Antonio. On the Current Trend towards Criminal Prosecution and Punishment of Breaches of International Humanitarian Law // European Journal of International Law. 1998, Vol. 9, No. 1. P. 2-17. <<http://ejil.org/journal/Vol9/No1/art1.html>>.
32. Cassese, Antonio. The Statute of the International Criminal Court: Some Preliminary Reflections // European Journal of International Law. - 1999, Vol. 10, No. 1. - P. 144-171. - <<http://ejil.org/journal/Vol10/No1/ab7.html>>.
33. Cassese, Antonio. When May Senior State Officials be Tried for International Crimes? Some Comments on the Congo v. Belgium Case // European Journal of International Law. - 2002, Vol.13, No. 4. - P. 853-876. -<<http://ejil.org/journal/Vol13/No4/ab1.html>>.
34. Chinkin, Christine. Rape and Sexual Abuse of Women in International Law // European Journal of International Law. - 1994, Vol. 5, No. 3. - P. 326-341. - <<http://ejil.org/journal/Vol5/No3/art2.html>>.
35. De Wet, Erika. The Prohibition of Torture as an International Norm of jus cogens and Its Implications for National and Customary Law // European Journal of International Law. - 2004, Vol.15, No. 1. - P. 97-121. -<<http://ejil.org/journal/Vol15/No1/art4.html>>.
36. Dixon, Rosalind. Rape as a Crime in International Humanitarian Law: Where to from Here? // European Journal of International Law. - 2002, Vol. 13, No. 3. - P. 697-720. - <<http://ejil.org/journal/Vol13/No3/ab5.html>>.
37. Frulli, Micaela. Are Crimes Against Humanity More Serious Than War Crimes? // European Journal of International Law. - 2001, Vol. 12, No. 2. -P. 329-350. <<http://ejil.org/journal/Vol12/No2/art5.html>>.

38. Frulli, Micaela. The Special Court for Sierra Leone: Some Preliminary Comments. // European Journal of International Law. - 2000, Vol. 11, No. 4. -P. 857-870. - <<http://ejil.org/journal/Vol11/No4/ab3.html>>.
39. Gaeta, Paola. The Defence of Superior Orders: The Statute of the International Criminal Court versus Customary International Law // European Journal of International Law. - 1999, Vol.10, No. 1. - P. 172-191. -<<http://ejil.org/journal/Vol10/No1/ab8.html>>.
40. Greenwood, Christopher. International Humanitarian Law and the Tadic Case // European Journal of International Law. - 1996, Vol. 7, No. 2. - P. 265-283. <<http://ejil.org/journal/Vol7/No2/art8.html>>.
41. I lamer, Gerhard; Boon, Kristen; Rubesame, Anne; Huston, Jonathan. A Response to the American View as Presented by Ruth Wedgwood // European Journal of International Law. - 1999, Vol. 10, No. 1. - P. 108-123. -I in p: <http://ejil.org/journal/Vol10/No1/ab6.html>>.
42. Jain, Neha. A Separate Law for Peacekeepers: The Clash between the Security Council and the International Criminal Court // European Journal of International Law. 2005, Vol.16, No. 2. <<http://ejil.org/journal/Vol16/No2/art3.html>>.
43. Kittichaisaree, Kriangsak. International Criminal Law. - Oxford University Press, 2001.- 514 p.
44. Maison, Rafaele. Les ordonnances de la CIJ dans l'affaire relative a l'application de la Convention sur la prevention et la repression du crime de genocide // European Journal of International Law. - 1994, Vol. 5, No. 3. - P. 381-400. - <<http://ejil.org/journal/Vol5/No3/art5.html>>.
45. Marten Zwanenburg, Peacekeepers under Fire. // European Journal of International Law. - 1999, Vol. 10, No. 1. - P. 124-143. <<http://ejil.org/journal/Vol10/No1/ab9.html>>.
46. Megret, Frederic. Epilogue to an Endless Debate: The International Criminal Court's Third Party Jurisdiction and the Looming Revolution of International Law // European Journal of International Law. - 2001, Vol. 12, No. 2. - P. 247-268. - <<http://ejil.org/journal/Vol12/No2/ab1.html>>.
47. Meron, Theodor. Is International Law Moving towards Criminalization? // European Journal of International Law. - 1998, Vol.9, No. 1. - P. 18-31. - <<http://ejil.org/journal/Vol9/No1/art12.html>>.
48. Pellet, Alain. Can a State Commit a Crime? Definitely, Yes! // European Journal of International Law. - 1999, Vol. 10, No. 2. - P. 425-434. - <<http://ejil.org/journal/Vol10/No2/ab12.html>>.
49. Petrovic, Drazen. Ethnic Cleansing - An Attempt at Methodology // European Journal of International Law. - 1994, Vol. 5, No. 3. - P. 342-359. - <<http://ejil.org/journal/Vol5/No3/art2.html>>.
50. Plachta, Michael. Lockerbie Case: The Role of the Security Council in the Enforcing of the Principle Aut Dedere Aut Judicare // European Journal of International Law. - 2001, Vol. 12, No. 1. - P. 125-140. <<http://ejil.org/journal/Vol12/No1/ab4.html>>.
51. Probation orders [Electronic resource] / Available at: http://www.glasgow.gov.uk/en/Residents/Care_Support/CriminalJustice/Probation/probation_orders.htm
52. Probation Service [Electronic resource] / Available at: http://wn.com/Probation_Service
53. Robinson, Darryl. Serving the Interests of Justice: Amnesties, Truth Commissions and the International Criminal Court // European Journal of International Law. - 2003, Vol.14, No. 5. - P. 953-976. -1111 p. <<http://ejil.org/journal/Vol14/No5/art3.html>>.
54. Schabas, William A. An Introduction to the International Criminal Court. -Cambridge University Press, 2001. - 406 p.
55. Schabas, William A. Perverse Effects of the Nulla Poena Principle: National Practice and the Ad Hoc Tribunals // European Journal of International Law. -2000, Vol.11, No. 3.P. 521-540.<<http://ejil.org/journal/Vol11/No3/ab2.html>>.

56. Schabas, William A. United States Hostility to the International Criminal Court: It's All About the Security Council // European Journal of International Law. 2004, Vol.15, No. 4. - P. 701-720. <<http://ejil.org/journal/Vol15/No4/art4.htm>>.
57. Shrags, Daphna and Zacklin, Ralph. The International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia // European Journal of International Law. - 1994, Vol. 5, No. 3. - P. 360-380. - <<http://ejil.org/journal/Vol5/No3/art4.html>>.
58. Shrags, Daphna and Zacklin, Ralph. The International Criminal Tribunal for Rwanda // European Journal of International Law. - 1996, Vol. 7, No. 4. - P. 501-518. - <<http://ejil.org/journal/Vol7/No4/art3.html>>.
59. Spinedi, Marina. State Responsibility v. Individual Responsibility for International Crimes: Tertium Non Datur? // European Journal of International Law. 2002, Vol. 13, No. 4. P. 895-904. <<http://ejil.org/journal/Vol13/No4/ab2.html>>.
60. Tallgren, Immi. The Sensibility and Sense of International Criminal Law // European Journal of International Law. - 2002, Vol. 13, No. 3. - P. 561-595. - <<http://ejil.org/journal/Vol13/No3/abl.html>>.
61. Wedgwood, Ruth. The International Criminal Court: An American View // European Journal of International Law. - 1999, Vol. 10, No. 1. - P. 93-107. - <<http://ejil.org/journal/Vol10/No1/ab5.html>>.
62. Wirth, Steffan. Immunity for Core Crimes? The ICJ's Judgment in the Congo v. Belgium Case // European Journal of International Law. - 2002, Vol. 13, No. 4. - P. 877-894. - <<http://ejil.org/journal/Vol13/No4/ab2.html>>.

Нормативно-правові акти:

1. IV Гаазька конвенція про закони та звичаї війни суходільної війни, 18 жовтня 1907 р.
2. Американська конвенція з прав людини, 18 липня 1978 р.
3. Визначення агресії / Додаток до Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 р.
4. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним Поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут), 11 липня 2001 р.
5. Гаазька конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден, 16 вересня 1970 р.
6. Гаазька конвенція про захист культурної власності у разі збройного конфлікту, 14 травня 1954 р., та протоколи до неї.
7. Гуманізація кримінального судочинства шляхом розвитку елементів служби пробації та реалізації програм примирення потерпілих та правопорушників. Методичні матеріали: За загальною редакцією Прокопенко Н.М. – Київ, 2007. – 64 с.
8. Декларація про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, 9 грудня 1975 р.
9. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, 24 жовтня 1970 р.
10. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), 8 червня 1977 р.
11. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів не міжнародного характеру (Протокол II), 8 червня 1977 р.
12. Дотримання міжнародного гуманітарного права силами Організації Об'єднаних Націй / Бюлетень Генерального Секретаря ООН, 6 серпня 1999 р.

13. Елементи злочинів / Додаток до доповіді Підготовчої комісії Міжнародного кримінального суду. Документ ООН PCNICC/2000/1/Add.2, 2 листопада 2000 р.
14. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 4 листопада 1950 р. Права людини: Зб. міжнар. Документів. – М. : Юрид. літ., 1998. – 608 с.
15. Європейська конвенція про незастосування строку давності до злочинів проти людства та воєнних злочинів, 25 січня 1974 р.
16. Європейський суд з прав людини. – Офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://ovu.com.ua/articles/489-evropeyskiy-sud-z-prav-lyudini/publisher>
17. Європейські правила по пробації // Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 20 січня 2010 р. [Електронний ресурс] // <https://sites.google.com/site/probationofficerru/home/novosti/opyt-drugih-stran>
18. Женевський протокол про заборону застосування удушливих, отруйних або інших газів, а також бактеріологічних способів ведення війни, 17 червня 1925 р.
19. Загальна декларація прав людини, 10 грудня 1948 р.
20. Закон №10 Контрольної Ради "Покарання осіб, винних у воєнних злочинах, злочинах проти миру та проти людяності", 20 грудня 1945 р.
21. Закон Федеральної Республіки Німеччина про запровадження Кодексу злочинів проти міжнародного права, 26 червня 2002 р.
22. Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 // <http://zakon.nau.ua/doc/?code=%39%39%35%5F%30%38%35>
23. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколи до неї, 15.11 2000 р.
24. Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 25 лютого 2000 р.
25. Конвенція про боротьбу із захопленням заручників, 17 грудня 1979 р.
26. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірні ушкодження або мають не вибіркову дію, 10 жовтня 1980 р., та протоколи до неї.
27. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, 9 грудня 1948 р.
28. Конвенція про захист цивільного населення під час війни, 12 серпня 1949 р. (IV Женевська конвенція 1949 р.).
29. Конвенція про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людяності, 26 листопада 1968 р.
30. Конвенція про поводження з військовополоненими, 12 серпня 1949 р. (III Женевська конвенція 1949 р.).
31. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях, 12 серпня 1949 р. (I Женевська конвенція 1949 р.).
32. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, із складу збройних сил на морі, 12/08 1949 р. (II Женевська конвенція 1949 р.).
33. Конвенція про попередження та покарання за злочини проти осіб, які користуються міжнародним захистом, 14 вересня 1973 р.
34. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу, 3 березня 1980 р.
35. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, 10 грудня 1984 р.
36. Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 12 січня 1998 р.
37. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, 19 грудня 1966 р.
38. Монреальська конвенція про боротьбу з незаконними актами проти безпеки цивільної авіації та протокол до неї, 23 вересня 1971 р.
39. Окрема думка суддів Конституційного Суду України Іващенко В.І. та Селівона М.Ф. стосовно Висновку Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції

- України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут), 11 липня 2001 р.
40. Оттавська конвенція про заборону використання, накопичення, виробництва та передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення, 18 вересня 1997 р.
 41. План дій Ради Європи для України на 2008—2011 роки // www.zakon.rada.gov.ua
 42. Постанова № 1999/3 Перехідної Адміністрації ООН у Східному Тиморі "Про створення Перехідної комісії судової служби", 3 грудня 1999 р. Документ ООН UNTAET/REG/1999/3.
 43. Постанова № 2000/15 Перехідної Адміністрації ООН у Східному Тиморі "Про створення Комісій з виключною юрисдикцією щодо серйозних злочинів", 6 червня 2000 р. Документ ООН UNTAET/REG/2000/15.
 44. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про виконання судами України законодавства і Постанов Пленуму Верховного Суду України з питань судового розгляду справ і постановлення вироку» № 5 від 29.06.1990 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (3-є вид., змін. і доп.). – К.: Видавничий дім «Скіф», 2008. – 504 с.
 45. Правила процедури Міжнародного військового трибуналу в Нюрнбергу. Третя редакція, 8 січня 1948 р.
 46. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для Руанди, 29 червня 1995 р., у редакції від 6 липня 2002 р.
 47. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального суду, 2 листопада 2000 р. Документ ООН PCNICC/2000/1/Add.1.
 48. Правила процедури та доказування Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії, 11 лютого 1994 р., у редакції від 12 липня 2002 р. Документ ООН IT/32/REV.24.
 49. Принципи ефективного розслідування та документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, 4 грудня 2000 р.
 50. Принципи медичної етики, які стосуються ролі медичних працівників, зокрема лікарів, у захисті ув'язнених та затриманих від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, 18 грудня 1982 р.
 51. Про пробацію : Закон України від 5 лютого 2015 року № 160-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2015. – № 13. – Ст. 93.
 52. Проект кодексу злочинів проти миру та безпеки людства, 1996 р. (Комісія міжнародного права ООН).
 53. Резолюція 1422 (2002), прийнята Радою Безпеки на її 4572-ому засіданні 12 липня 2002 р. Документ ООН S/RES/1422 (2002).
 54. Резолюція 1497 (2003), прийнята Радою Безпеки на її 4803-ому засіданні 1 серпня 2003 р. Документ ООН S/RES/1497 (2003).
 55. Резолюція 827 (1993), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3217-ому засіданні 25 травня 1993 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу.
 56. Резолюція 955 (1994), прийнята Радою Безпеки ООН на її 3453-ому засіданні 8 листопада 1994 р. Додаток - Статут Міжнародного трибуналу по Руанді.
 57. Римська конвенція про боротьбу з незаконними актами проти безпеки морської навігації, 10 березня 1988 р.
 58. Римський Статут Міжнародного кримінального суду, 17 липня 1998 р.
 59. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу, 19 січня 1946 р.
 60. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн вісі, 8 серпня 1945 р.
 61. Статут Організації Об'єднаних Націй, 26 червня 1945 р.
 62. Статут Спеціального суду для Сьєрра-Леоне, 16 січня 2002 р.

63. Створення Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території колишньої Югославії / Резолюція Ради Безпеки ООН 808 (1993) від 22 лютого 1993 р.
64. Токійська конвенція про злочини та деякі інші акти, що вчинюються на борту повітряних суден, 14 вересня 1963 р.
65. Угода між Організацією Об'єднаних Націй та Об'єднаною Республікою Танзанія стосовно штаб-квартири Міжнародного трибуналу для Руанди, 31 серпня 1995 р.
66. Угода між Організацією Об'єднаних Націй та Урядом Сьєрра-Леоне про заснування Спеціального суду для Сьєрра-Леоне, 16 січня 2002 р.
67. Угода між Урядами Союзу Радянських Соціалістичних Республік Сполучених Штатів Америки та Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії та Тимчасовим Урядом Французької Республіки про судові переслідування та покарання головних військових злочинців європейських країн вісі, 8 серпня 1945 р.
68. Угода між Урядом Сполучених Штатів Америки та Урядом Демократичної Республіки Східного Тимору стосовно передачі осіб Міжнародному кримінальному суду, 23 серпня 2002 р.
69. Угода про передачу осіб між Урядом Сполучених Штатів Америки та Міжнародним трибуналом для переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права на території колишньої Югославії, 1993.
70. Указ Президента України «Про План заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи» від 12.01.2011 // Офіційний вісник Президента. – 2011. – № 2. – Ст. 185.